

עת"א 51699/09/14 - היועץ המשפטי לממשלה נגד ועדת השחרורים, ניסים פיס

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 51699-09-14 היועץ המשפטי לממשלה נ' ועדת השחרורים ופיס ניסים

בפני	כב' הנשיא אברהם טל, אב"ד
	כב' השופטת זהבה בוסתן
	כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין
העותר	היועץ המשפטי לממשלה
נגד	
המשיבים	1. ועדת השחרורים 2. ניסים פיס

פסק דין

1. בפנינו עתירה כנגד החלטת וועדת השחרורים (להלן: "**הוועדה**"), מיום 17.09.14, אשר הורתה על שחרורו המוקדם של משיב 2 (להלן: "**המשיב**") ממאסר בתנאי התוכנית השיקומית של "בית חם".
2. המשיב מרצה מאסר שני למשך 4 שנים ושלושה חודשים בגין הרשעתו בת.פ. 11-11-12873 (בימ"ש מחוזי באר-שבע) בקשירת קשר לפשע; בחטיפה; בפציעה בנסיבות מחמירות; בתקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות ובהחזקת סכין שלא כדין.
3. בדיון נושא העתירה הונחו בפני הוועדה תיקו המנהלי של המשיב, הכרעת הדין וגזה"ד בעניינו והדו"חות הבאים:

א. דו"ח סוציאלי, דו"ח רש"א מיום 19.3.14 ועדכון דו"ח סוציאלי מיום 14.5.14 מהם עולה כי המשיב השתמש בסמים מגיל 17, ושחרף הבעת נכונות מצידו הוא לא שולב בקבוצה טיפולית בבעיית ההתמכרויות עקב סיבות "ביטחוניות-מודיעיניות", למרות שצריך טיפול בהתמכרויות. המשיב שולב בהצלחה בקבוצת טיפול "מעגל השינוי", שהינה קבוצה ראשונית לאסירים אלימים.

לחובת המשיב 9 עבירות משמעת, שהאחרונה שבהן נעברה בחודש פברואר 2013. ביום 17.10.12 נמצאו בבדיקת שתן שנערכה לו שרידי חשיש וקוקאין. המשיב הביע נכונות למסגרת טיפולית אינטנסיבית

של הוסטל וטיפול בהתמכרות לסמים.

ביום 14.5.14 הוא הופגש עם נציג רש"א ונמצא מתאים לתוכנית בפיקוח רש"א, אך לאחר ראיון עם מנהל הוסטל רש"א ביום 12.7.14 נמצא שהוא אינו מתאים לשילוב בהוסטל רש"א.

ב. מידע מודיעיני של שב"ס - בפני הוועדה ובפנינו הוצגו 16 מידעי שב"ס מחודש אוגוסט 2012 ועד לחודש יוני 2014, שעניינם כוונות פגיעה באחר, מעורבות בסמים והתנהגות שלילית וחריגה.

ג. חוות דעת משטרת ישראל - אשר התנגדה לשחרורו המוקדם של המשיב, בין השאר, בשל פעילות במסגרת חבורה אשר פוגעת בקורבנותיה ללא רחם; בשל מידע מודיעיני לפיו יש למשיב קשרים ענפים עם גורמים בכירים בעולם התחתון, וכן עקב סכסוכים רבים המעמידים אותו ואת הסובבים אותו בסכנת חיים ממשית.

ד. פלט הרשעות קודמות של המשיב - לפיו יש לו 13 הרשעות קודמות, בגין 35 תיקי משטרה, בהם יוחסו לו, בין השאר, עבירות אלימות, איומים, רכוש, הפרת הוראה חוקית, פריצות והפרעה לשוטר.

בגין הרשעותיו נגזרו עליו 7 מאסרים בפועל, אשר את חלקם ריצה בחופף למאסריו האחרים. במאסרו הראשון ריצה המשיב תקופה ארוכה בין כתלי הכלא ואת העבירות נשוא מאסרו הנוכחי הוא ביצע זמן לא רב לאחר שחרורו.

ה. תוכנית טיפול ושיקום פרטית של עמותת "בית חם" - לפיה ישהה המשיב בהוסטל סגור, יעבור טיפול בבעיית ההתמכרות לסמים, ישתתף בטיפול קבוצתי ויעבור בדיקות שתן וטיפול פסיכו-סוציאלי במשך שנה, כאשר בחודשים האחרונים בטרם שחרורו מההוסטל הוא יועבר לטיפול אמבולטורי.

ו. טופס דיונים משמעתיים - לפיו במאסרו הנוכחי צבר המשיב 9 עבירות משמעת בגין נשלול ממנו טובות הנאה, לרבות חופשות וביקורים.

החלטת הוועדה נושא העתירה

1. על אף הרקע של המשיב בשימוש באלכוהול וסמים וביצוע עבירות אלימות חמורות, אין להתעלם מנקודת האור שנחשפת בקבוצות הטיפוליות בכלא. תכנית השיקום הפרטית היא המשך לתהליך הטיפול, אשר אם יעלה יפה. יעלה את המשיב על דרך השיקום.

2. הוועדה התרשמה מהעובדה כי בניגוד לשנים קודמות, בשנה האחרונה המשיב גילה יותר שליטה

עצמית ואי מעורבות באירועים שליליים עם אסירים אחרים, פרט לאירוע בודד אחד.

3. בשלב זה, לפחות מילולית, המשיב מביע מוטיבציה ורצינות לתהליך הטיפול.

יחד עם זאת, חסרה בתכנית הטיפול התייחסות מפורשת לנושא הטיפול באלימות וזאת לתשומת לב הצוות הטיפולי.

נימוקי העתירה:

1. הוועדה לא נתנה דעתה לעובדה שהמשיב מסוכן לציבור, וכי הוא אינו ראוי לשחרור על תנאי, כעולה מנסיבות ביצוע העבירות נשוא המאסר, מעברו הפלילי המכביד של המשיב, מכך שהמשיב לא ביסס והעמיק את שיקומו במסגרת המאסר, מכך שלא הובאה תוכנית טיפול על ידי רש"א, שדחתה את בקשתו להשתלב בהוסטל מטעמה, מחוות הדעת המודיעיניות של משטרת ישראל והמידעים מטעם המשטרה ומטעם שב"ס.

2. הוועדה לא הציבה למשיב רף גבוה של הוכחה כי אינו מסוכן וכי הוא ראוי לשחרור נוכח העובדה כי הוא משתמש בסמים מגיל 17, וביצע לאורך שנים עבירות חמורות. בנסיבות אלה, השילוב בין נתוני האישיים של המשיב לחומר המודיעיני מחד, ותחילת השינוי מאידך, אינם מספיקים כדי לאיין את מסוכנותו.

3. הוועדה לא ייחסה את המשקל הראוי למידעים הרבים בעניינו של המשיב שמצביעים על מסוכנות רבה הנשקפת ממנו לאור קשריו עם גורמים בכירים בעולם התחתון, והמשך פעילות פלילית בזמן המאסר.

4. הלכה פסוקה היא כי הוועדה רשאית לתת משקל משמעותי, ואף עיקרי, למידע מודיעיני, ויש בכוחו כדי למנוע שחרור על תנאי, אף כאשר נתוניו הגלויים של המשיב "תקינים" לכאורה.

5. הוועדה שגתה כשהחליטה על שחרורו של המשיב למרות שהוא לא יוצא לחופשות מיולי 2012 ולא נבחנה התנהגותו מחוץ לבית הכלא במסגרת חופשה.

6. בהתבסס על נתוניו הבעייתיים של המשיב, היה מקום להסתמך על יותר מ"נקודת אור" בשקילת שחרורו המוקדם, שבנתונים שפורטו מעמיד את הציבור בסיכון.

7. הוועדה שגתה כאשר החליטה על שחרורו המוקדם של המשיב, בטרם השלים טיפול בבעיית ההתמכרות ממנה הוא סובל. המשיב ביצע את העבירות החמורות תוך שימוש בסמים, ולכן אסור היה לשקול את שחרורו המוקדם בטרם השלים הליך טיפולי אינטנסיבי בבעיית ההתמכרות ובהתנהגותו

העבריינית והבעייתית לאורך שנים.

8. הוועדה שגתה כאשר קיבלה את תוכנית השיקום הפרטית שהוגשה על ידי המשיב, היות ואין בה כדי לאיין את מסוכנותו.

תגובת ב"כ המשיב

1. החלטת הוועדה סבירה שכן היא לא התעלמה מהתנהגותו של המשיב, מהמידעים ומבעיית ההתמכרות ממנה הוא סובל.

2. המשיב הביע נכונות לקבל טיפול בבעיית ההתמכרות אך לא קיבל אותו מסיבות בטחוניות-מודיעיניות.

3. אמנם רש"א לא קיבלה את המשיב להוסטל אבל עפ"י התוכנית של "בית חם" מדובר בהוסטל רחוק ממקום מגוריו בפיקוח צוות מאושר ע"י משרד הבריאות ובתוכנית אמבולטורית.

4. במהלך הדיון בפנינו הוצג מכתבה של אם המשיב שמתארת את נסיבות חייו של המשיב בילדותו ומבקשת לעזור לה ולמשפחתה התומכת להציל את המשיב, לתת לו הזדמנות להוכיח את כוונותיו הטובות להשתקם ולהכין אותו לחייו מחוץ לכלא.

דיון והכרעה

1. לאחר שעיינו בהחלטת הוועדה נושא העתירה, בפרוטוקול הדיון בפניה, במסמכים שהוצגו בפניה ובפנינו כפי שפורטו לעיל, בנימוקי העתירה ובטיעוני ב"כ הצדדים, לרבות במכתבה של אם המשיב, הגענו למסקנה שהמשיב לא הוכיח, לעת הזו, במידה שמוטלת עליו כי הוא ראוי לשחרור, ולו בתנאי התוכנית השיקומית של "בית חם", שכוללת מעבר ישיר להוסטל, וכי שחרורו לא מסכן את שלום הציבור.

2. איננו מקלים ראש בתנאי התוכנית השיקומית של "בית חם", הכוללת שהייה בהוסטל מרוחק ממקום מגוריו של המשיב למשך רוב תקופת הרישיון אך אין בה כדי להפיג את מסוכנותו של המשיב כפי שהוכיח באלימות המתוכננת שגילו הוא ושותפיו כלפי המתלונן נושא מאסרו, שכולל גם הפעלת 7 עונשי מאסר על תנאי (ראה נספחים ב-ו לעתירה), בעברו הפלילי בעבירות רכוש ואלימות (ראה גיליון ההרשעות שצורף כנספח י' לעתירה), במידעים החסויים שהוצגו בפני הוועדה ובפנינו.

3. איננו מתעלמים מההליך הטיפולי שעבר המשיב במהלך מאסרו אך מחוות דעת גורמי הטיפול וגורמי רש"א שצורפו כנספחים ז'-ט' לעתירה עולה שהוא השתתף בקבוצת "מעגל השינוי", שהיא קבוצה ראשונית לטיפול באלימות, לוקח אחריות ומבין באופן ראשוני את חומרת מעשיו.

אמנם המשיב הביע רצון להשתלב בטיפול בהתמכרויות, לו הוא זקוק, אך הוא לא השתתף בקבוצה כזו מסיבות מודיעיניות שתלויות בו, כפי שעולות מהמידעים שהוצגו בפנינו.

לאור האמור, יש בעובדה שתוכנית השיקום של "בית חם" לא כוללת טיפול באלימות כדי להביא למסקנה שאין בה כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב ולא היה מקום להעדיף את התוכנית הנ"ל על פני סרוב רש"א, שנציגיה פגשו במשיב, נוכח הוראות סעיף 9(8) לחוק שחרור על תנאי ממאסר תשס"א-2001.

4. מהמידעים ומדו"חות המשמעת שהוצג בפני הוועדה ובפנינו עולה שאין לחובת המשיב מידעים ודו"חות משמעת משנת 2014, למעט השתתפותו בקטטה עם חברו לתא, אך לצורך החלטה על שחרור מוקדם יש לתת את הדעת לכלל התנהגותו הגלויה והחסויה של המשיב במהלך מאסרו, שבגינה הוא לא יצא לחופשות מאז מחצית שנת 2012, כך שלא ניתן היה לבחון את התנהגותו לטווח קצר של חופשה.

5. לאור כל האמור לעיל, ומבלי שאנו מתעלמים מהכתוב במכתבה של אם המשיב, החלטת הוועדה לוקה בחוסר סבירות ומצדיקה התערבות החלטה שיפוטית.

6. אנו מקבלים את העתירה ומבטלים את החלטת המשיבה 1 מיום 17.9.14 לשחרר את המשיב 2 על תנאי.

**ניתן והודע היום י"א חשוון
תשע"ה, 04/11/2014
במעמד ב"כ הצדדים.
אברהם טל, נשיא
אב"ד**

**ד"ר שמואל בורנשטיין,
שופט** **זהבה בוסתן, שופטת**